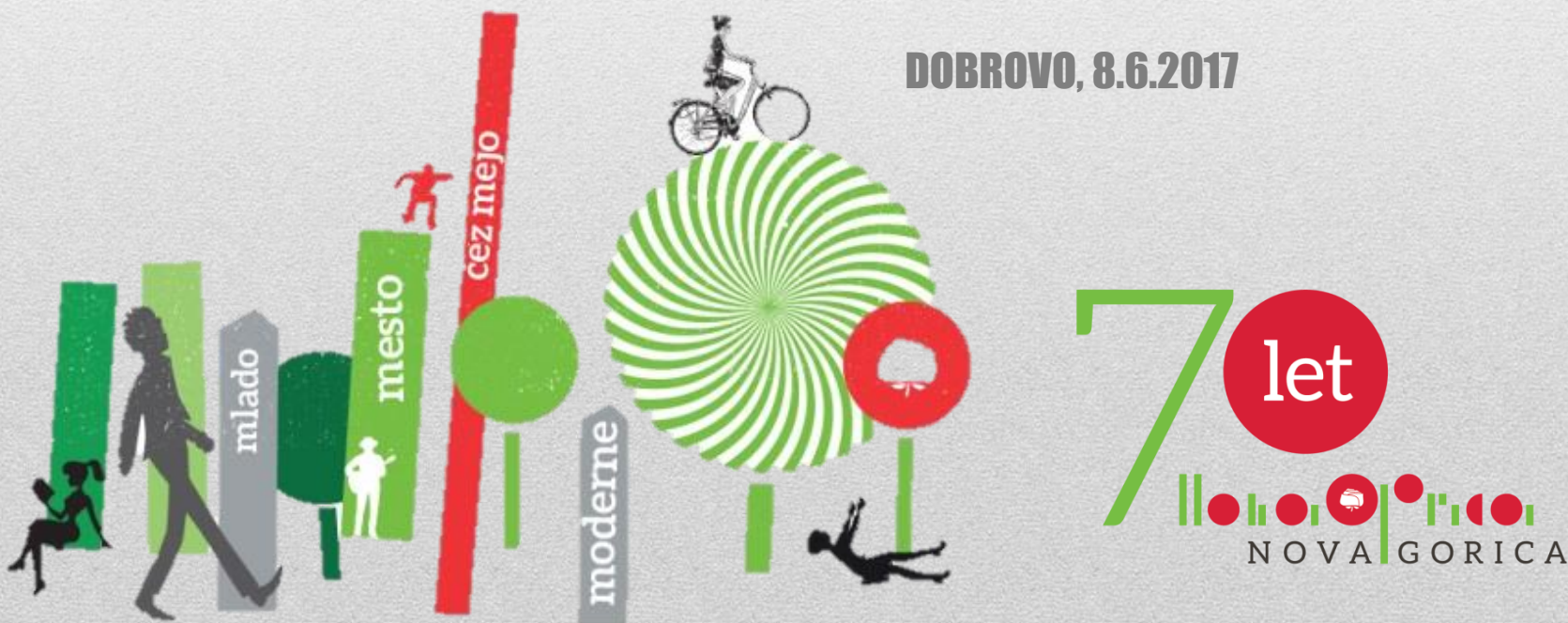

STANJE ZRAKA NA GORIŠKEM IN UKREPI ZA IZBOLJŠANJE

VANDA MEZGEC, MESTNA OBČINA NOVA GORICA

DOBROVO, 8.6.2017

MERITVE ONESNAŽENOSTI ZRAKA

Državna merilna mreža – 18 stalnih merilnih mest (ARSO- Agencija RS za okolje)

Merilna postaja na Grčni v Novi Gorici - deluje od 2001, upravljavec ARSO

Merilna postaja v Gorici (Italija) – upravljavec ARPA (Agenzia Regionale per la Protezione dell'Ambiente)

Dodatno merilno mesto za meritve PM10 na Grčni ob cesti (november 2016) (ARSO)

Otlica

MERILNO MESTO V NOVI GORICI

Parametri onesnaženosti zraka

- ❖ Prašni delci PM10
- ❖ Dušikovi oksidi (NO₂ , NO_x)
- ❖ Ozon (O₃)

Meteorološki parametri

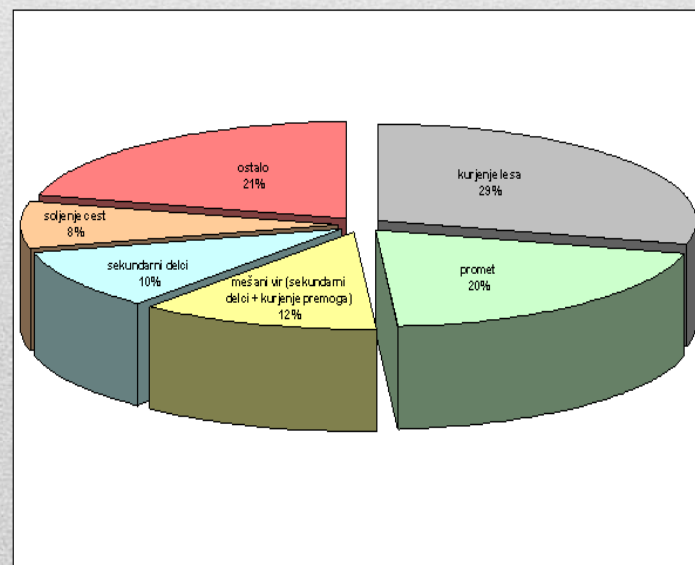
- ❖ Temperatura zraka
- ❖ Zračni tlak
- ❖ Hitrost in smer vetra
- ❖ Relativna vlažnost

ONESNAŽENOST ZRAKA S PRAŠNIMI DELCI (PM10)

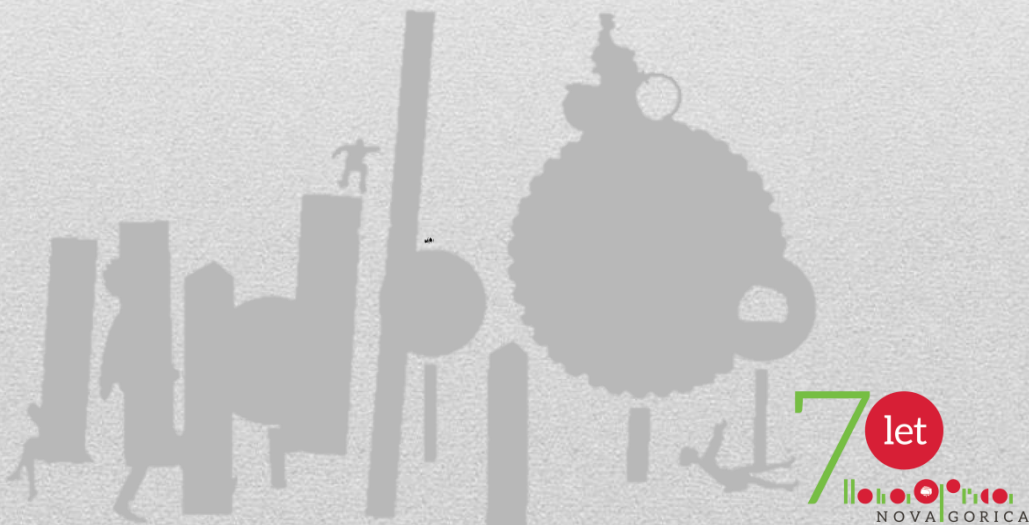
K onesnaženosti zraka na območju Nove Gorice prispevajo:

- ❖ individualna kurišča (kurilna sezona - les)
- ❖ promet (vozila na dizelski pogon)
- ❖ ponovni dvig in lebdenje delcev
- ❖ industrija

Letno število preseganj dnevne mejne vrednosti PM10

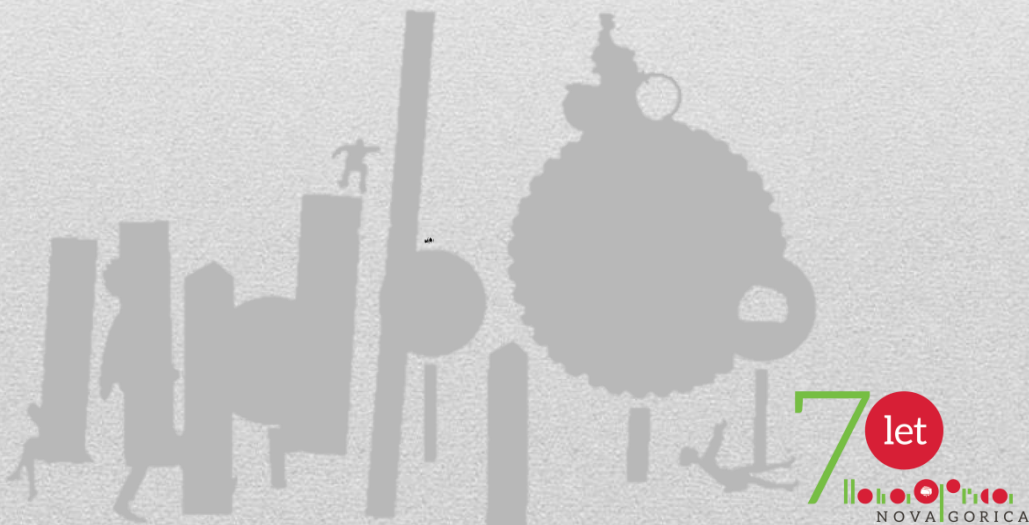
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
24	18	33	37	47	40	33	24	25	28	19	12	19	24	15

Povprečne letne koncentracije PM10 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) na lokaciji Nova Gorica

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
39	37	35	34	32	33	31	28	29	27	24	22	21	24	21

Letna mejna vrednost je $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$

ONESNAŽENOST ZRAKA Z OZONOM (O3)

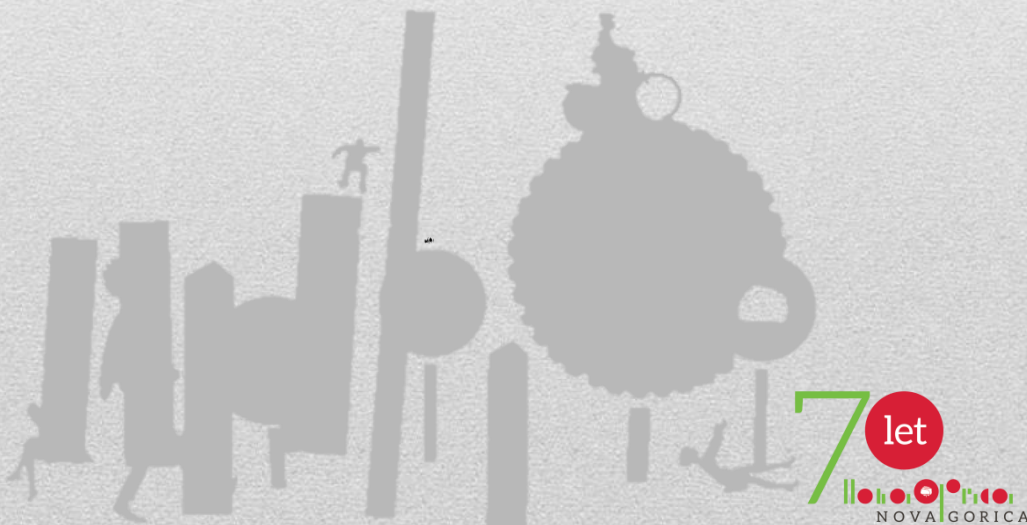
V poletnem času je zrak v Novi Gorici in na Goriškem prekomerno onesnažen s prizemnim ozonom.

Največ k temu prispeva promet, ki je tudi največji vir predhodnikov prizemnega ozona - dušikovih oksidov (NO_x) in hlapnih ogljikovodikov (VOC) ter ogljikovega monoksida (CO).

Onesnaženost zraka s prizemnim ozonom je izrazito regionalna z velikim vplivom čezmejnega prenosa onesnaževal. Na Goriškem so ugodni klimatski pogoji za nastanek ozona z visokimi temperaturami in več sončnega obsevanja.

Predpisane vrednosti za ozon

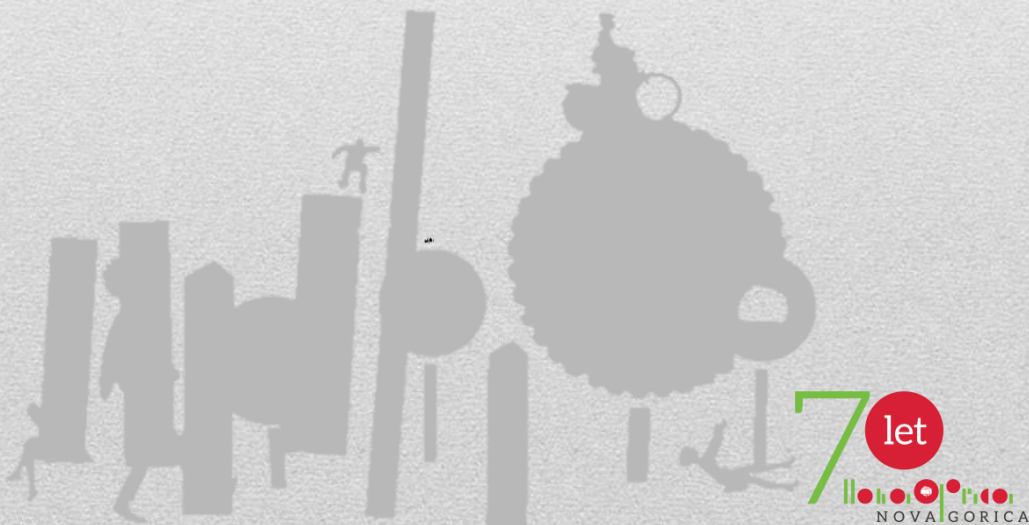
Opozorilna urna vrednost	180 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Povprečna letna koncentracija	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
8-urna ciljna vrednost	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Alarmna urna vrednost	240 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

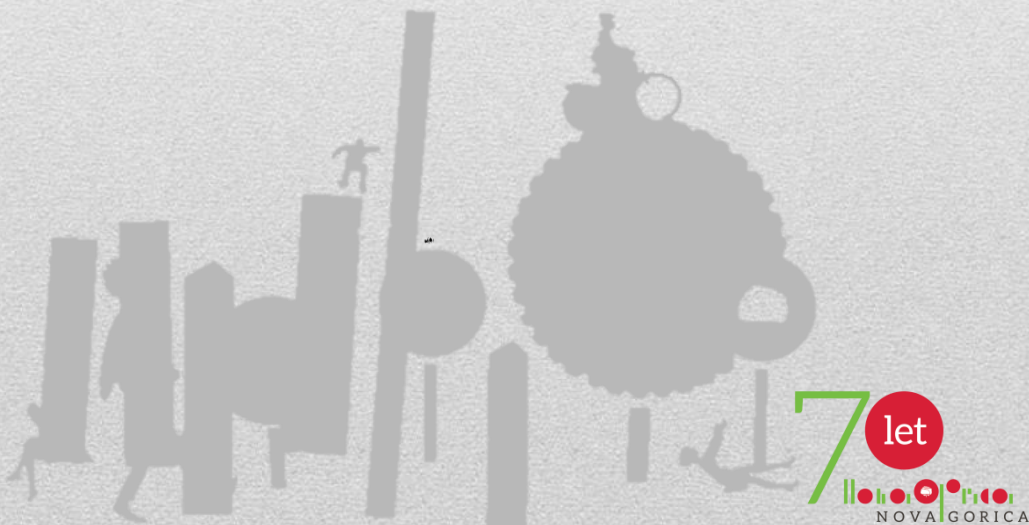
Povprečne letne koncentracije ozona ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
45	58	47	48	50	47	43	44	46	53	57	53	46	52	

Število preseganj opozorilne vrednosti 180 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

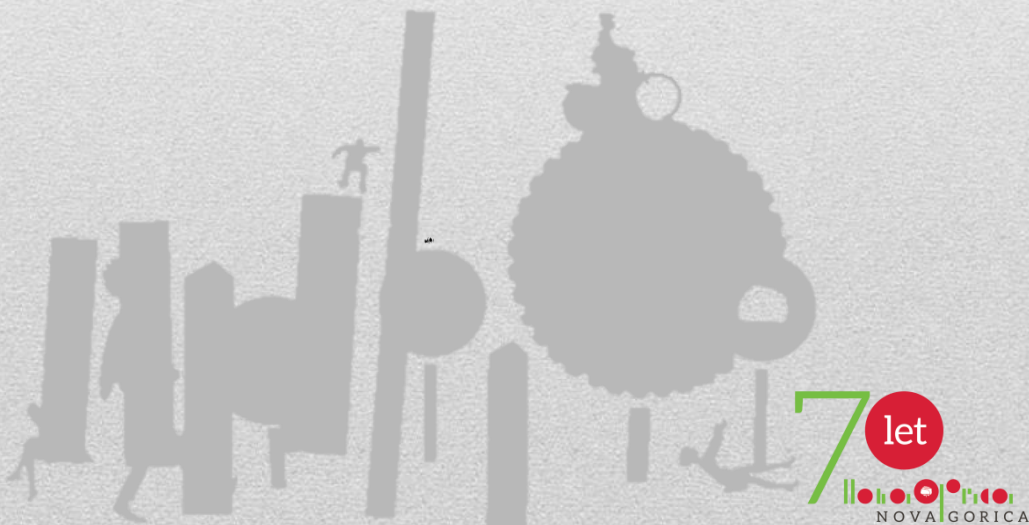
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
26	100	25	31	33	18	0	0	0	2	18	20	0	6	0

Število preseganj 8-urne ciljne vrednosti 120 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
34	101	42	41	55	47	24	31	41	66	65	48	31	65	34

Dovoljeno preseganje 25-krat v koledarskem letu

ONESNAŽENOST ZRAKA Z DUŠIKOVIMI OKSIDI (NO₂ IN NO_x)

Zrak na Goriškem praviloma ni prekomerno onesnažen z dušikovimi oksidi. Največ dušikovitih oksidov prihaja v ozračje iz prometa, precejšen delež pa prispeva tudi energetika.

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
27	27	25	24	24	25	30	28	29	28	26	25	19	22	

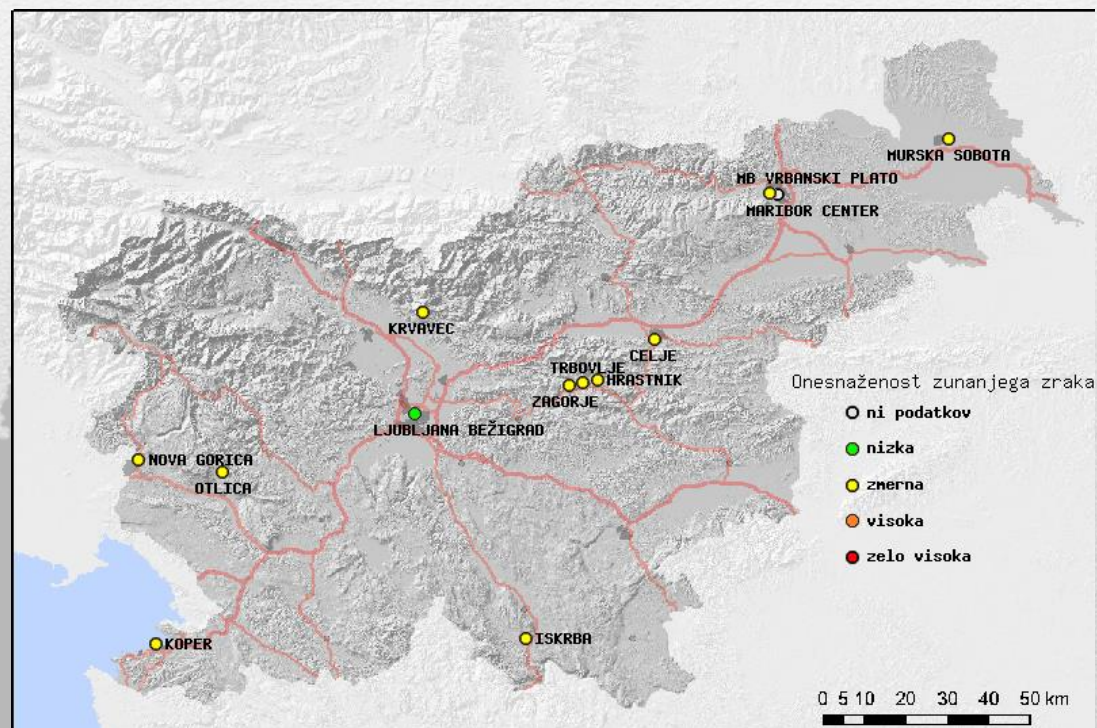
Povprečne letne koncentracije NO₂ (µg/m³)

PODATKI O ONESNAŽENOSTI ZRAKA

Agencija RS za okolje

<http://www.arso.gov.si/zrak/kakovost%20zraka/podatki/>

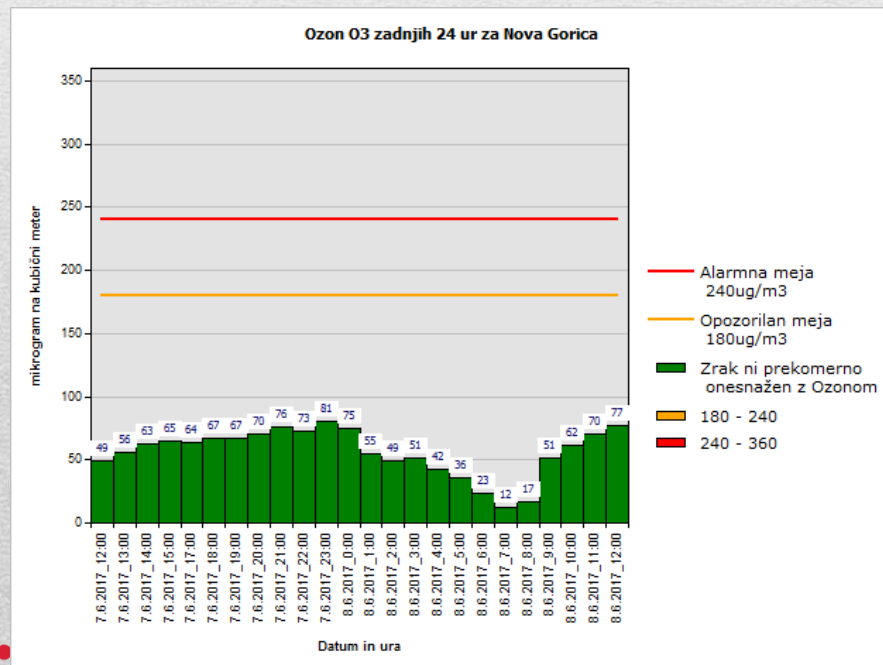

PODATKI O ONESNAŽENOSTI ZRAKA

Mestna občina Nova Gorica – aplikacija
Meteorološki in ekološki podatki v Novi Gorici

<https://www.nova-gorica.si>

<http://193.95.233.105/econova2/Default.aspx?mesto=NovaGorica>

PODATKI O ONESNAŽENOSTI ZRAKA

ARPA – Agenzia Regionale per la Protezione dell'Ambiente

<http://www.arpaweb.fvg.it/qaria/index.asp>

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE STANJA ZRAKA V MONG NA PODROČJU PROMETA

- ❖ Vodilo **trajnostne mobilnosti** je zadovoljiti potrebe vseh ljudi po mobilnosti in obenem zmanjšati promet.
- ❖ Trajnostna mobilnost je tista, ki je hkrati okoljsko sprejemljiva, socialno pravična in spodbuja razvoj gospodarstva.

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE STANJA ZRAKA V MONG NA PODROČJU PROMETA

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI - MONG sodeluje od leta 2002

- ❖ osnovni namen mednarodne akcije je osveščanje in vzpodbujanje občanov k zmanjšanju uporabe osebnega avtomobila za kratke razdalje
- ❖ vzpodbujanje kolesarjenja, hoje, uporabe javnega potniškega prometa ali drugih alternativnih prevozov.

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE STANJA ZRAKA V MONG NA PODROČJU PROMETA

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

- ❖ Vsako leto v času od 16. do 22. septembra
- ❖ Uvajanje trajnih ukrepov na področju trajnostne mobilnosti
- ❖ Promocija hoje, kolesarjenja in uporabe JPP
- ❖ Sodelovanje različnih društev in zasebnikov

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE STANJA ZRAKA V MONG NA PODROČJU PROMETA

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE STANJA ZRAKA V MONG NA PODROČJU PROMETA

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE STANJA ZRAKA V MONG NA PODROČJU PROMETA

Izvajanje projektov s področja trajnostne mobilnosti

❖ PUMAS

❖ TRADOMO

❖ VARNO V ŠOLO BREZ AVTA

❖ PEŠBUS

❖ PRIPELJI SREČO V SLUŽBO

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE STANJA ZRAKA V MONG NA PODROČJU PROMETA

Celostna prometna strategija

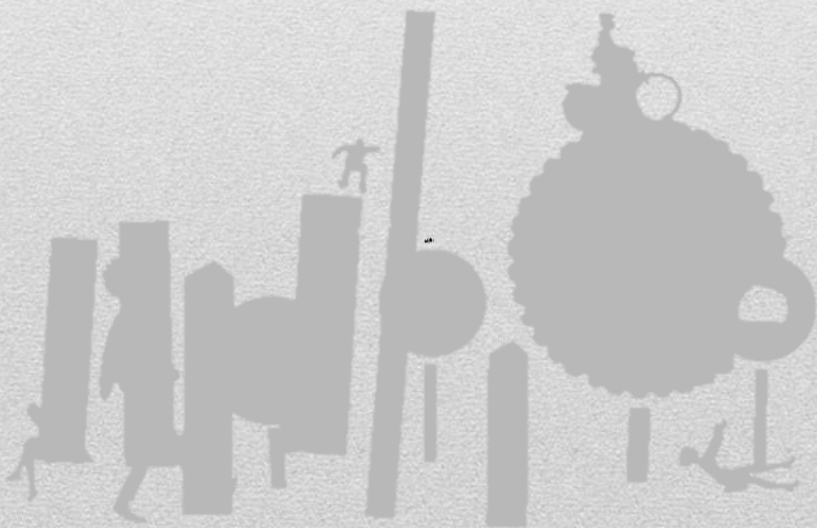
- ❖ Prva – Načrt trajnostne mobilnosti za širše mestno območje
Seznanitev Mestnega sveta MONG 2006
- ❖ Vizija optimalno povezane regije 2014 – seznanitev MS
MONG 2015
- ❖ Celostna prometna strategija MONG – 2017 (predviden
sprejem MS MONG junij 2017)

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE STANJA ZRAKA V MONG NA PODROČJU ENERGETIKE

Novelacija lokalnega energetskega koncepta

- ❖ Osveščanje občanov glede pravilnega kurjenja v individualnih kuriščih in pri izbiri energentov
- ❖ Energetska prenova objektov v občinski lasti

HVALA ZA POZORNOST

